

## **Bijlagen bij toelichting**

### **Bijlage 7 Quickscan ecologie**



**Quickscan Soortenbescherming WNb  
herontwikkeling 'De Rijzenburg', Elst (Gld)**



## Colofon

---

Titel ..... : Quickscan Soortenbescherming WNb herontwikkeling 'De Rijzenburg', Elst (Gld)

Projectnummer: .. : 17769

Opdrachtgever ... : De Bunte Vastgoed bv  
Postbus 8029  
6710 AA Ede

Datum ..... : 7 maart 2017  
Status rapport ... : eindrapport / definitief  
Bestand ..... : QS 17769.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV  
Sportstraat 42  
6707 GH Wageningen  
tel. 0317-423969  
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,  
Naam ..... : ir. P.A.W.M. Raaijmakers  
Handtekening: ... :

Auteursrecht .... : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van BII12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.





## INHOUD

1.	INLEIDING .....	2
2.	WERKWIJZE .....	4
3.	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN HANDELING .....	5
3.1.	Plangebied .....	5
3.2.	Handeling .....	9
4.	RESULTATEN .....	11
4.1.	Wet Natuurbescherming .....	11
4.2.	NDFF .....	11
4.3.	Flora .....	12
4.4.	Zoogdieren .....	13
4.5.	Amfibieën, reptielen en vissen .....	15
4.6.	Vogels .....	16
4.7.	Vlinders en libellen en overige ongewervelden .....	17
5.	CONCLUSIES EN ADVIEZEN .....	18
	BRONNEN .....	19

## Bijlagen

- Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet Natuurbescherming bij een quickscan  
Bijlage 2. Middels de Wet Natuurbescherming in Gelderland beschermde soorten

## I. INLEIDING

In opdracht van De Bunte Vastgoed bv (Ede) heeft De Groene Ruimte BV in januari 2017 voor de planlocatie 'De Rijzenburg', aan de Rijksweg Noord nr 86-88 in Elst (Gelderland), een ecologische quickscan in het kader van de Wet Natuurbescherming (WNB), onderdeel Soortenbescherming, uitgevoerd. Voor deze planlocatie is een herontwikkeling van het oude boerderijcomplex 'De Rijzenburg' voorzien.

Voor de herontwikkeling is een locatiestudie opgesteld (Geesink Westen, 2016), waarin o.a. is voorzien in nieuwbouw van 22 grondgebonden woningen met parkeerplaatsen, gesitueerd rondom een erf.

Een groot deel van de bestaande bebouwing wordt gerenoveerd; alleen de ingestorte doorrijshuur wordt verwijderd. Een deel van de aanwezige beplantingen wordt verwijderd; zoveel mogelijk bomen, zoals de twee monumentale bomen op het erf en de bomenlaan, blijven echter behouden.

De handeling<sup>1)</sup> is in het kader van de WNB aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Bij een handeling brengt de WNB een aantal verplichtingen met zich mee ten aanzien van mogelijk aanwezige planten en dieren. Zo rust bij de initiatiefnemer de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde handeling geen beschermde soorten worden verstoord, of om een ontheffing aan te vragen bij de provincie en te verkrijgen alvorens verstorende activiteiten mogen plaatsvinden.

Om na te gaan of de handeling een negatief effect heeft op eventueel aanwezige beschermde soorten, is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan noodzakelijk. De quickscan is erop gericht om een dusdanig goed inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden, dat (aanbevelingen voor) de volgende onderdelen kunnen worden opgesteld:

- een overzicht van (de kans op) aanwezige en te verwachten beschermde soorten en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- effecten van de handeling op (mogelijk) aanwezige en te verwachten beschermde soorten en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- algemene richtlijnen voor oplossingsrichtingen om negatieve effecten te mitigeren;
- de haalbaarheid van een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag;
- het voor een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag benodigde nader onderzoek;
- een goed beeld van eventueel in het kader van de WNB vereiste vervolgstappen.

Om het bovenstaande doel te bereiken is een ecologische quickscan in de vorm van een bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd voor de planlocatie en directe omgeving (onderzoeksgebied).

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de WNB inzake soortenbescherming, gebaseerd op de 'handeling' zoals aangegeven.

---

<sup>1)</sup> De 'handeling' is de officiële term, waarmee de activiteiten/werkzaamheden worden aangeduid, welke middels de Wet Natuurbescherming moeten worden getoetst op negatieve effecten op beschermde soorten.



## Leeswijze

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan. Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen.

In hoofdstuk 2 is de gevolgde werkwijze beschreven.

Het plangebied en de handeling waarvoor deze quickscan is uitgevoerd, zijn beschreven in hoofdstuk 3.

De resultaten zijn verwoord in hoofdstuk 4. De voor deze quickscan relevante onderdelen uit de WNb worden kort toegelicht (§ 4.1.). Voor het bronnenonderzoek is onder andere de NDFF geraadpleegd (§ 4.2.). In § 4.3. tot en met § 4.7 worden per soortengroep de resultaten van het bronnenonderzoek en het veldonderzoek besproken. Per soortengroep worden de aangetroffen en/of de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven. Ook worden per soortengroep de conclusies verwoord. Van niet genoemde beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten.

In hoofdstuk 5 zijn de conclusies en aanbevelingen samengevat.



## 2. WERKWIJZE

Ter voorbereiding op het veldbezoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied. Er zijn waarnemingen van de afgelopen 5 jaar opgevraagd.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 1 februari 2017 tussen 9.40u en 12.45u. Het was droog met sluibewolking, er was geen wind en de temperatuur was ca. 2 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog<sup>2)</sup> van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied en de te dempen sloot voor beschermde soorten<sup>3)</sup>. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt. Er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

De bevindingen (waarnemingen, analyse en conclusie) van het uitgevoerde bronnen- en veldonderzoek zijn in voorliggende rapportage verwoord. Ook is aangegeven welke consequenties dit vanuit de Wnb, in zake de soortenbescherming, heeft voor de verdere procedure bij de herinrichting van het plangebied.

---

<sup>2)</sup> Dhr ir Rienk Noordhuis.

<sup>3)</sup> De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

### 3. BESCHRIJVING PLANGEBIED EN HANDELING

#### 3.1. Plangebied

##### Omgeving

De planlocatie (Rijksweg Noord, Elst (gemeente Overbetuwe)) ligt ten noord-oosten van de bebouwde kom van Elst.

Ten noorden van Elst is vooral weidegebied aanwezig. Verspreid in het weidegebied liggen boerenerven. Het riviertje de Linge ligt op circa 400m ten noorden van het plangebied, parallel aan de 1<sup>e</sup> Weteringsewal.

Op ongeveer 1.300 meter ten oosten van het plangebied ligt de A325 van Arnhem naar Nijmegen. Tussen het plangebied en de A325 is een nieuwbouwwijk in ontwikkeling.

Ten zuiden van het plangebied is een, ongeveer 20 jaar oude, nieuwbouwwijk aanwezig. Direct ten zuiden het plangebied werd ten tijde van het veldwerk nieuwbouw gepleegd en was het terrein voor een deel bouwrijp gemaakt.

Direct ten westen van het plangebied ligt het spoor tussen Nijmegen en Arnhem en de Rijksweg Noord. Langs de Rijksweg Noord is oude lintbebouwing aanwezig. Ten westen van het spoor is een wijk met een leeftijd van circa 35 jaar aanwezig.

**Ligging plangebied** (bron ondergrond: Google Earth)



##### Plangebied

Het plangebied betreft een oud boerenerv van een voormalige herenboer die vooral melkkoeien hield. De boerderij bestaat uit een woongedeelte met een deel en aangebouwde schuren en een (voormalige) doorrijschuur. Het woongedeelte en de aangebouwde schuren zijn rond 1930 gebouwd. De vrijstaande ingestorte doorrijschuur was waarschijnlijk veel ouder. Het erf is tenminste uit de 18<sup>de</sup> eeuw. De boerderij De Rijenburger is een typisch Betuwse boerderij en staat op de monumentenlijst.





**Plangebied in vogelvlucht** (bron: Geesink Weusten architecten, 30-3-2016)

**Rijzenburg Elst**

Bestaande situatie



Vogelvluchtopnamen

**Plangebied** (bron ondergrond: google-earth)





Het woongedeelte van de boerderij is in tweeën gedeeld. Het heeft enkelsteens muren. Er zijn twee diepe kelders onder het woongedeelte aanwezig waarin ten tijde van het veldbezoek veel water stond, wat de kelders erg vochtig maakte. Het dak van het woongedeelte heeft dakbeschot. Op twee plaatsen zijn schoorstenen aanwezig, maar de rookkanalen zijn met pur dichtgemaakt en voor het grootste gedeelte buiten het dak gesloopt.

**Grote kelder onder woongedeelte van de boerderij.**



**Voorgevel en daklijst woongedeelte van de boerderij.**



De hooizolder boven de deel is grotendeels leeg. Het houtwerk is op veel plaatsen rot.

De schuur ten noorden van de deel staat op instorten en het dak is deels open. Het bleek niet veilig om deze binnen te gaan. De daken van de schuur hebben dakbeschot en kieren overal, ondanks de vroeger aangebrachte traditionele strobundeltjes.

**Zicht op de boerderij.**



**Noordelijke gevel woongedeelte boerderij.**



**Hooizolder boven de deel van de boerderij.**



**Restanten doorrijschuur en rij knotwilg.**



Voor het woonhuis staan twee monumentale bomen, een paardenkastanje en een Noorse esdoorn. Het erf rond de boerderij is onlangs vrij gemaakt van houtige en ruige beplantingen. De grond is hierbij afgeschraapt; de twee monumentale bomen zijn hierbij behouden gebleven. Er zijn twee oprijlanen naar het woonhuis aanwezig. Voor het meest noordelijke deel van het woonhuis is een oprijlaan met laanbeplanting van esdoorns aanwezig.

Voor het zuidelijke deel van het woonhuis is ook een oprijlaan aanwezig zonder laanbomen.

Achter het boerderijgebouw staat een Es en ten westen van de doorrijshuur, op de grens van het plangebied, staat een rij wilgen. De wilgen zijn recent afgezaagd op circa 2 meter hoogte. Ten noorden van de rij knotwilgen staat een Noorse esdoorn van circa dezelfde dikte als de knotwilgen.

#### Monumentale paardenkastanje.



#### Monumentale Noorse esdoorn.



#### Oprijlaan met laanbomen



#### Sloot langs de Rijksweg Noord.



Langs drie zijden van het plangebied zijn sloten aanwezig die met elkaar in verbinding staan. De sloten aan de zuid- en westzijde zijn waarschijnlijk C-watergangen. Onduidelijk is of de sloot aan de noordzijde van het perceel een B-watergang betreft. De sloot water af naar het oosten en staat middels andere en bredere sloten bij hoog water in verbinding met de Linge.

#### Es



Op de graslanden in het westen van het plangebied waren ten tijde van het veld-



bezoek (nog) geen voor de herinrichting voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd.

### 3.2. Handeling

De handeling bestaat uit herontwikkeling van het historische boerderijcomplex 'De Rijzenburg' met nieuwbouw van 21 grondgebonden woningen. De bestaande bebouwing wordt grotendeels gerenoveerd; alleen de ingestorte doorrijschuur wordt verwijderd. Een deel van de bomen blijft in principe behouden zoals de monumentale bomen bij de boerderij, de bomenrijen langs de oprijlaan en de wilgenrij aan de rand van het plangebied. De rest van de aanwezige begroeiingen, zoals grasland, struiken, en mogelijk een aantal van de bomen, zal worden geamoveerd. De aanwezige berm-sloten langs de Rijksweg Noord vallen buiten de handeling, maar overwogen wordt de sloot langs de Rijksweg te verbreden in oostelijke richting omdat de sloot historisch gezien een tocht was. Een verbeelding van de nieuwe situatie is hieronder weergegeven.

Op de tekeningen is te zien dat het woonhuis en bijbehorende schuren zijn ingepast in het ontwerp van de nieuwe inrichting van het terrein. De gebouwen worden gerenoveerd en krijgen een volledige woonbestemming. De locatie van de voormalige doorrijschuur krijgt een nieuwe woonbestemming, waarbij het ontwerp herinnert aan een houten schuur. Ten noorden van het woongedeelte van de boerderij komen zes aan elkaar gebouwde woningen. In de noordoosthoek van het plangebied zijn parkeerplaatsen voorzien.

De twee monumentale bomen en de rij wilgen zijn eveneens ingepast in het ontwerp.



Inrichtingsschets (bron: Geesink en Weusten, 30-3-2016)



Inrichtingsschets (bron: Geesink en Weusten, 30-3-2016)



## 4. RESULTATEN

### 4.1. Wet Natuurbescherming

#### Soortbescherming

De voor deze quickscan meest relevante artikelen uit de WNb zijn in bijlage 1 verwoord; in bijlage 2 zijn de middels de WNb in Gelderland beschermde soorten genoemd.

#### Gebiedsbescherming

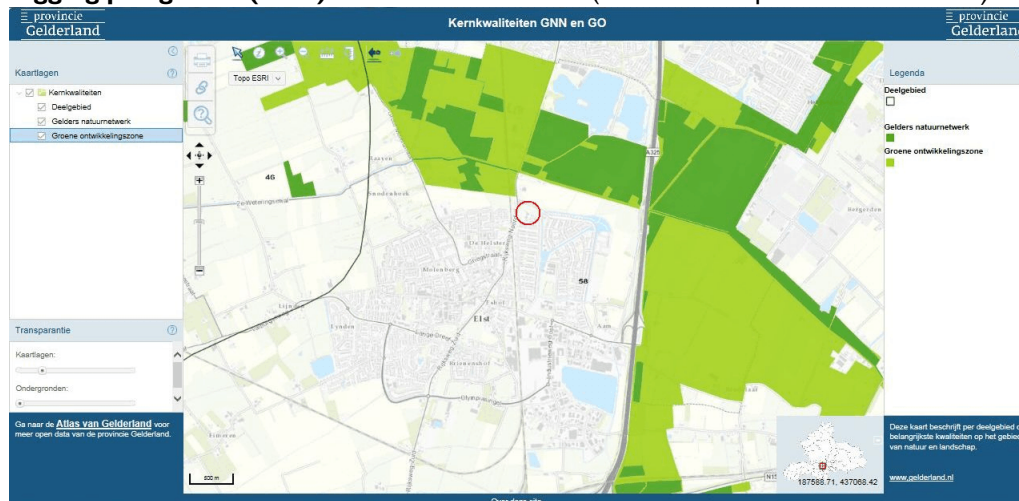
Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. De afstand van het plangebied tot het dichtst bij zijnde Natura 2000-gebied is ruim 5 kilometer. Of de handeling en het toekomstige gebruik een toename van de stikstofdepositie met een significant negatief effect hebben op de daarvoor gevoelig soorten en habitatype is niet bekend. Om dit vast te stellen dient een AERIUS-berekening worden uitgevoerd.

Door de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden mag er vanuit worden gegaan dat er geen andere significant effecte als gevolg van externe werking door de handeling optreden op de beschermde soorten en habitatypes.

#### Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GGO)

De planlocatie ligt niet in het GNN of de GNO. Er zijn derhalve geen verplichtingen om de voorgenoemde handeling aan deze gebiedsbescherming te toetsen.

#### Ligging plangebied (rood) t.o.v. GNN en GNO (bron: website provincie Gelderland)



### 4.2. NDFF

Het zoekgebied waarbinnen waarnemingen in de NDFF zijn opgevraagd is hieronder weergegeven. De resultaten van de raadpleging van de NDFF zijn hierna per soortengroep verwerkt.

### Zoekgebied NDFF (zwart) en plangebied (groen)



## 4.3. Flora

### Soorten

#### NDFF

In de NDFF zijn in het zoekgebied 35 waarnemingen bekend van 14 plantensoorten. Het betreft allemaal zeer algemene soorten.

#### Veldwerk

Tijdens het veldwerk zijn alleen Grote kaardenbol en Tongvaren aangetroffen. Ook Gewone vogelmelk komt voor<sup>4)</sup>. Deze drie soorten zijn niet meer beschermd onder de nieuwe wet.

Soorten van de nieuwe wet Natuurbescherming worden niet verwacht in het plangebied.

### Analyse en conclusies flora

In het plangebied worden geen beschermde plantensoorten verwacht. Er is dan ook geen ontheffing nodig voor het verstoren van beschermde plantensoorten. Vanuit de zorgplicht wordt geadviseerd twee exemplaren van Tongvaren uit de muur van de doorrijshuur te sparen. Dit is mogelijk door ze bijvoorbeeld te verplaatsen naar één van de twee toegangs-

**Tongvaren op de muur van de doorrijshuur**



<sup>4)</sup> Mondelinge medelingen bewoonster d.d. 1-2-2017.

dammen met duiker aan de westzijde van het plangebied.

#### 4.4. Zoogdieren

##### Soorten

##### NDFF en andere bronnen

In de NDFF zijn in het zoekgebied waarnemingen bekend van 6 zoogdiersoorten. Alle NDFF-waarnemingen liggen in het zoekgebied. Er zijn zes soorten zoogdieren aangetroffen in de buurt van het plangebied. Geen van de soorten is beschermd.

Uit gegevens in het NDFF blijkt dat in een bredere omgeving dat vleermuizen, Steenmarter, Waterspitsmuis, Bever en Otter voorkomen.

Op basis van braakballen onderzoek blijkt dat in de omgeving van Elst de Waterspitsmuis voorkomt.

De Steenmarter komt in de Betuwe regelmatig voor. Steenmarter komt ook voor in de omgeving van het plangebied.

De Otter komt vooral voor bij de Rijnstrangen en bij Nijmegen, langs de Linge zijn nog geen waarnemingen bekend.

Bevens komen vooralsnog niet voor nabij Elst, ook niet langs de Linge. Wel zijn veel waarnemingen langs de grote rivieren gedaan, hier heeft de Bever zich dan ook definitief gevestigd.

Uit onderzoek in de periode 2005 tot en met 2017 in Malburgen (De Groene Ruimte 2007, 2012 en 2014), blijkt dat in dit deel van de Betuwe de volgende soorten vleermuizen worden aangetroffen: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Watervleermuis, Meervleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis en Baardvleermuis. Bovendien zijn waarschijnlijk ook Kleine dwergvleermuis en Tweekleurige vleermuis waargenomen.

##### Veldwerk

##### *Vleermuizen*

Bij het woongedeelte van de boerderij zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig achter boeiboorden en tussen pannen en het dakbeschot. Het woongedeelte is geschikt voor verblijfplaatsen van dwergvleermuizen en Laatvlieger.

Onder het woonhuis zijn twee kelders aanwezig die zeer geschikt zijn voor overwinterende vleermuizen omdat er water in staat. Tijdens het veldbezoek zijn beide kelders nauwkeurig en uitputtend onderzocht op overwinterende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen.

Op de deel en hooizolder zijn opvallend veel afgebeten vlindervleugels van zowel dag- als nachtvlinders aangetroffen. Dit wijst op een veelvuldige foerageeractiviteit van Gewone grootoorvleermuis in het gebouw. Er is echter geen mest aangetroffen. Er zijn geen (aanwijzingen voor) verblijfplaatsen aangetroffen, maar deze zijn ook niet uit te sluiten. Op de deel zouden Gewone grootoorvleermuizen in balkspleten kunnen wegkruipen. Ook is het mogelijk dat deze vleermuizen alleen komen om er te foerageren.

De ingestorte doorrijschuur en de ingezakte schuur ten noorden van de deel zijn niet meer geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.



Met uitzondering van de kelders onder het woonhuis is de bebouwing ongeschikt als winterverblijf voor vleermuizen.

In de twee monumentale bomen bevinden zich enkele holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor bijvoorbeeld Gewone grootoorvleermuis en Ruige dwergvleermuis.

#### Overige zoogdiersoorten

Hoewel sloten aanwezig zijn, worden die niet geschikt geacht voor aanwezigheid van Waterspitsmuis: er is teveel bagger aanwezig in de sloot.

Het plangebied is geschikt voor Steenmarter. Hiervan is echter geen enkel spoor gevonden in het plangebied ondanks gericht zoeken tussen puin van de doorrijschuur en op de deel en hooizolder. Vaste verblijfplaatsen van Steenmarter worden daarom uitgesloten. In de toekomst zijn deze echter niet uit te sluiten indien het terrein niet op korte termijn herontwikkeld wordt.

#### Plekken waar Egels kunnen huizen.



In het plangebied worden Egels verwacht. Het is aannemelijk dat Egels huizen in de restanten van de ingestorte doorrijschuur.

Naast Egels kunnen de volgende soorten worden verwacht: Bosmuis, Huisspitsmuis, Woelrat, Haas, Mol en kleine marterachtigen.

#### Analyse en conclusie zoogdieren

- Nader onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in de boerderij is noodzakelijk om deze vast te stellen, dan wel uit te kunnen sluiten.
- Aangezien de monumentale bomen blijven behouden en omdat er voldoende afstand is tussen de bomen en de bouwactiviteiten, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in deze bomen niet noodzakelijke.
- Voor de overige soorten zoogdieren die verwacht worden geldt dat ze niet beschermd zijn of dat er een vrijstelling voor verstoring bij ruimtelijke ingrepen van kracht is.
- Bij het amoveren van de restanten van de doorrijschuur en overige werkzaamheden dient in het kader van de zorgplicht er voor gezorgd worden dat eventueel aanwezige (zoog)dieren zich tijdig naar een veilig plek kunnen begeven, of dat deze door een deskundige opgespoord en verplaatst worden.



## 4.5. Amfibieën, reptielen en vissen

### Soorten

#### NDFF en overige bronnen

In de NDFF zijn in het zoekgebied alleen waarnemingen bekend van Bruine kikker; de Kamsalamander wordt in de omgeving van Elst niet gemeld. Gewone pad en Kleine watersalamander zijn bekend uit het plangebied<sup>5)</sup>

Reptielsoorten worden niet gemeld bij het NDFF in de omgeving van Elst.

Uit de gegevens van het NDFF blijkt dat van de beschermde vissoorten, de Grote Modderkruiper regelmatig voorkomt in de Linge en de daarbij in de omgeving gelegen sloten.

#### Veldwerk

##### *Amfibieën*

Naast Gewone pad en Kleine watersalamander worden Bruine kikker en Bastaardkikker in het plangebied verwacht.

##### *Reptielen*

Geen van de in Nederland in het wild voorkomende reptielsoorten wordt verwacht in het plangebied.

##### *Vissen*

De sloten rond het plangebied staan bij hoogwater in verbinding staan met de Linge. Omdat Grote modderkruiper voorkomt in de Linge en daarbij gelegen sloten is de aanwezigheid van deze soort in de sloten in het plangebied niet op voorhand uit te sluiten.

### Analyse en conclusie amfibieën, reptielen en vissen

- Voor de soorten als Gewone pad, Kleine watersalamander, Bruine kikker en Bastaardkikker geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. Wel moeten in het kader van de zorgplicht, in het werkgebied aangetroffen dieren worden verplaatst naar de omliggende sloten.
- Mogelijk is Grote modderkruiper aanwezig in de sloten in het plangebied. Voor verstoring van Grote modderkruiper is een ontheffing in het kader van de WNb nodig. Indien de sloten worden aangepast is een nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van deze soort. Dit kan bijvoorbeeld door in het voorjaar een aantal monsters te nemen van het slootwater en deze te laten onderzoeken op e-DNA van Grote modderkruiper.

<sup>5)</sup> Mondelinge mededeling bewoonster 1-2-2017

## 4.6. Vogels

### Soorten

#### NDFF

In de NDFF zijn in het zoekgebied waarnemingen bekend van Huismus, Gierzwaluw en Steenuil.

#### Veldwerk

##### *Jaarrond beschermde nesten*

Tijdens het veldwerk zijn Huismussen aangetroffen in een kwetterplek bij de restanten van de doorrijschuur. Het betreft geen essentiële kwetterplek aangezien in de nieuwbouwwijk rondom het plangebied diverse goede kwetterplekken aanwezig zijn. Het boerderijhuis is nauwkeurig onderzocht op aanwezigheid van huismusnesten maar deze zijn niet aangetroffen. Ook zijn er geen aanwijzingen voor nestplekken gevonden. De conclusie is dan ook dat er geen jaarrond beschermde nesten van Huismussen aanwezig zijn in het plangebied.

Nestplekken van Gierzwaluwen worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van geschikte nestmogelijkheden in de boerderij en de vrijstaande ligging van de boerderij.

De Steenuil heeft in het verleden genesteld in de boerderij. De schuur waar de uil broedde is inmiddels door verval ongeschikt geworden als nestplaats. De uil is elders gaan broeden. Het is onbekend waar de nieuwe nestplek zich bevindt, maar er zijn bij het veldwerk geen braakballen gevonden van de Steenuil. Een nestplek in het plangebied wordt dan ook uitgesloten. Tijdens het veldwerk zijn wel enkele poepsporen van Steenuil in het boerderij aangetroffen. Duidelijk is dat het plangebied onderdeel vormt van het leefgebied van Steenuil.

##### *Broedgevallen*

Broedgevallen van Holenduif, Koolmees, Boomkruiper, Winterkoning, Roodborst, Merel en dergelijke kunnen optreden in het plangebied.

### Analyse en conclusies jaarrond beschermde nesten en broedgevallen vogels

#### Steenuil

- Omdat tijdens deze quickscan al vastgesteld is dat er geen nestplek van Steenuil meer in het plangebied aanwezig is, is nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van Steenuil niet noodzakelijk. Ook andere jaarrond beschermde nesten van vogels ontbreken in het plangebied. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten is niet nodig.
- Het plangebied vormt wel onderdeel van het leefgebied van Steenuil. Na de herontwikkeling is het plangebied nog steeds geschikt als leefgebied. Om weer een nestlocatie in het plangebied te creëren kan een steenuilkast worden geplaatst in een van de knotwilgen aan de rand van het plangebied. Dit is echter niet wettelijk verplicht.

### Huismus

- Er is een kwetterplek van Huismus aanwezig in het plangebied, maar deze is niet essentieel. De in het nieuwe plan voorziene hagen kunnen dienen als kwetterplek in de toekomst.

### Gierzwaluw

- Er zijn geen nesten van Gierzwaluw aanwezig en deze worden ook niet verwacht.

### Overig

- Broedgevallen van alle vogelsoorten, ook de algemeen voorkomende soorten, mogen niet worden verstoord. Bij de handeling dient hiermee rekening te worden gehouden door werkzaamheden waardoor broedgevallen verloren kunnen gaan, alleen uit te voeren wanneer er zeker geen broedgevallen aanwezig zijn, of zo uit te voeren dat verstoring wordt voorkomen.

## **4.7. Vlinders en libellen en overige ongewervelden**

### Soorten

#### NDFF

In de NDFF zijn in het zoekgebied een aantal algemene vlindersoorten en een algemene boktorsoort waargenomen. Onder de waarnemingen is ook de Koninginnenpage. Geen van de waargenomen soorten is beschermd.

#### Veldwerk

Tijdens het veldwerk is gebleken dat er geen beschermde soorten uit deze soortengroep te verwachten zijn.

### Analyse en conclusies vlinders en libellen en overige ongewervelden

Uit deze soortengroepen komen geen beschermde soorten voor in het plangebied en er worden dus ook geen beschermde soorten verstoord door de geplande handeling.

## 5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

### Vleermuizen

- Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet uit te sluiten.
- Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar vleermuizen conform het vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureau's, 2013) uit te voeren zodat vastgesteld wordt of, en zo ja, voor welke soorten vaste verblijfplaatsen of andere functies in het plan gebied aanwezig zijn. Volgens het vigerend vleermuisprotocol dient het nader onderzoek te bestaan uit vier bezoeken. Twee bezoeken tussen half mei en half juli en twee bezoeken tussen half augustus en 1 oktober.

### Vissen en amfibieën en reptielen

- Grote Modderkruiper is niet uit te sluiten in de sloten van het plangebied. Als er werkzaamheden aan de sloot worden uitgevoerd is nader onderzoek naar Grote modderkruiper nodig.
- Indien de sloten worden herontwikkeld is een onderzoek naar Grote Modderkruiper noodzakelijk. Geadviseerd wordt de aan- of afwezigheid van Grote modderkruiper vast te stellen met een e-DNA onderzoek. Indien uit dit onderzoek blijkt dat Grote modderkruiper afwezig is dan is geen ontheffing voor het verbreden van de sloot noodzakelijk.

### Vogels

- Nesten van Huismus en Gierzwaluw zijn niet aanwezig. Nader onderzoek voor deze soorten is niet nodig.
- Bij de (planning) van de handeling dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedgevallen. Werkzaamheden waardoor broedgevallen verloren kunnen gaan, alleen uitvoeren wanneer er zeker geen broedgevallen aanwezig zijn of door werkzaamheden zo uit te voeren dat verstoring wordt voorkomen. Geadviseerd wordt om voorafgaand aan werkzaamheden die plaats vinden in de periode februari tot en met november, door een ter zake kundige ecooloog een broedvogelcheck uit te laten voeren zodat vast gesteld kan worden of er broedgevallen aanwezig zijn.

### Overig

- Er zijn buiten de hiervoor genoemde soort(groepen) geen beschermde soorten aanwezig en deze worden ook niet verwacht.

### Zorgplicht

- Voor alle in Nederland in het wild levende soorten geldt de zorgplicht Dit brengt bijvoorbeeld met zich mee dat bij het amoveren van de restanten van de doorschuur ecologische begeleiding noodzakelijk is in verband met het verplanten van Tongvaren en het verjagen van Egel en overige kleine dieren.

### Ecologisch werkprotocol

- Geadviseerd wordt om voor de herontwikkeling van het plangebied een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen. Hierin wordt vastgelegd welke maatregelen op welk moment noodzakelijk zijn om te voldoen aan de WNb.



## BRONNEN

**De Groene Ruimte, 2007, Monitoring flora en fauna Malburgen 2004-2007.** De Groene Ruimte, Wageningen (projectnr 05511).

**De Groene Ruimte, 2012, Monitoring Malburgen 2008 - 2012 - eindrapportage.** De Groene Ruimte, Wageningen (projectnr 08825).

**De Groene Ruimte, 2014, Monitoring vleermuisvoorzieningen 2013 Malburgen (Arnhem).** De Groene Ruimte, Wageningen (projectnr 13428).

**Geesink Weusten Architecten, 2016. Rijzenburg Elst - Locatiestudie mbt. herontwikkeling Boerderijcomplex "De Rijzenburg" te Elst.**

**Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen (vanuit de Wet Natuurbescherming).**

**Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013**

**Wet Natuurbescherming** zoals geldend per 1 januari 2017.

**Nationale Databank Flora en Fauna  
Stichting RAVON**

[www.ndff.nl](http://www.ndff.nl)  
[www.ravon.nl](http://www.ravon.nl)



## BIJLAGE I. MEEST RELEVANTE ARTIKELN UIT DE WET NATUURBESCHERMING BIJ EEN QUICKSCAN

*Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet Natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.*

**Artikel 3.1.** [ betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

**Artikel 3.5.** [ betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

**Artikel 3.10.** [ betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;



- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.



## BIJLAGE 2. MIDDELS DE WET NATUURBESCHERMING IN GELDERLAND BESCHERMDE SOORTEN

\* beschermd  
V vrijstelling

<b>Vleermuizen</b>		Hazelmuis	*	Gladde slang	*
Baardvleermuis	*	Hermelijn	V	Hazelworm	*
Bechsteins vleermuis	*	Huisspitsmuis	V	Levendbarende hagedis	*
Bosvleermuis	*	Konijn	V	Muurhagedis	*
Brandt's vleermuis	*	Lynx	*	Ringslang	*
Franjestaart	*	Molmuis	*	Zandhagedis	*
Gewone dwergvleermuis	*	Noordse woelmuis	*	<b>Vissen</b>	
Gewone grootoorvleermuis	*	Ondergrondse woelmuis	V	Beekdonderpad	*
Grijze grootoorvleermuis	*	Otter	*	Beekprik	*
Grote hoefijzerneus	*	Ree	V	Elrits	*
Ingekorven vleermuis	*	Rosse woelmuis	V	Gestippelde alver	*
kleine dwergvleermuis	*	Steenmarter	*	Grote modderkruiper	*
Kleine hoefijzerneus	*	Tuimelaar	*	Houting	*
Laatvlieger	*	Tweekleurige bosspitsmuis	V	Kwabaal	*
Meervleermuis	*	Veldmuis	V	Steur	*
Mopsvleermuis	*	Veldspitsmuis	*	<b>Dagvlinders</b>	
Rosse vleermuis	*	Vos	V	Aardbeivlinder	*
Ruige dwergvleermuis	*	Waterspitsmuis	*	Bosparemoervlinder	*
Tweekleurige vleermuis	*	Wezel	V	Bruin dikkopje	*
Vale vleermuis	*	Wilde kat	*	Bruine eikenpage	*
Watervleermuis	*	Wild zwijn	*	Donker pimperlblauwtje	*
<b>Overige zoogdieren</b>		Witflankdolfijn	*	Duinparelmoervlinder	*
Aardmuis	V	Witsnuitdolfijn	*	Gentiaanblauwtje	*
Bever	*	Woelrat	V	Grote parelmoervlinder	*
Boomarter	*	<b>Amfibieën</b>		Grote vos	*
Bosmuis	V	Alpenwatersalamander	*	Grote vuurvlinder	*
Bruinvis	*	Bruine kikker	V	Grote weerschijnvlinder	*
Bunzing	V	Boomkikker	*	Iepenpage	*
Damhert	*	Geelbuikvuurpad	*	Kleine heivlinder	*
Das	*	Gewone pad	V	Kleine ijsvogelvlinder	*
Dwergmuis	V	Heikikker	*	Kommavlinder	*
Dwergspitsmuis	V	Kamsalamander	*	Pimperlblauwtje	*
Edelhert	*	Kleine watersalamander	V	Sleedoorpage	*
Eekhoorn	*	Knoflookpad	*	Spiegeldikkopje	*
Egel	V	Meerkikker	V	Tijmblauwtje	*
Eikelmuis	*	Middelste groene kikker	V	Veenbesblauwtje	*
Gewone bosspitsmuis	V	Poelkikker	*	Veenbesparelmoervlinder	*
Gewone dolfijn	*	Rugstreppad	*	Veenhooibeestje	*
Gewone zeehond	*	Vinpootsalamander	*	Veldparelmoervlinder	*
Grote bosmuis	*	Vroedmeesterpad	*	Zilveren maan	*
Grijze zeehond	*	Vuursalamander	*	Zilverstreephooibeestje	*
Haas	V	<b>Reptielen</b>		<b>Libellen</b>	
Hamster	*	Adder	*	Beekkrombout	*



Bosbeekjuffer	*	Geplooid vrouwenmantel	*	Veenbloembies	*
Bronslibel	*	Getande veldsla	*	Vliegenorchis	*
Donkere waterjuffer	*	Gevlekt zonneroosje	*	Vroege ereprijs	*
Gaffelibel	*	Glad biggenkruid	*	Wilde averuit	*
Gevlekte glanslibel	*	Gladde zegge	*	Wilde ridderspoor	*
Gevlekte witsnuitlibel	*	Groene nachtorchis	*	Wilde weit	*
Gewone bronlibel	*	Groenknolorchis	*	Wolfskers	*
Groene glazenmaker	*	Groensteel	*	Zandwolfsmelk	*
Hoogveenglanslibel	*	Groot spiegelklokje	*	Zinkviooltje	*
Kempense heidelibel	*	Grote bosaardbei	*	Zomerschroeforchis	*
Noordse winterjuffer	*	Grote leeuwenklauw	*	Zweedse kornoelje	*
Oostelijke witsnuitlibel	*	Honingorchis	*		
Rivierrombout	*	Kalkboterbloem	*		
Sierlijke witsnuitlibel	*	Kalketrip	*		
Speerwaterjuffer	*	Karthuizeranjer	*		
<b>Kevers</b>		Karwijselie	*		
Brede geelrandwaterroof-	*	Kleine ereprijs	*		
Gestreepte waterroofkever	*	Kleine Schorseneer	*		
Heldenbok	*	Kleine wolfsmelk	*		
Juchtleerkever	*	Kluwenklokje	*		
Vliegend hert	*	Knollathyrus	*		
<b>Weekdieren</b>		Knolspirea	*		
Bataafse stroommossel	*	Korensla	*		
Platte schijfhoorn	*	Kranskarwij	*		
<b>Overig</b>		Kruipend moerasscherm	*		
Europese rivierkreeft	*	Kruiptijm	*		
<b>Vaatplanten</b>		Lange zonnedauw	*		
Akkerboterbloem	*	Liggende ereprijs	*		
Akkerdoornzaad	*	Moerasgamander	*		
Akkerogentroost	*	Muurbloem	*		
Beklierde ogentroost	*	Naakte lathyrus	*		
Berggamander	*	Naaldenkervel	*		
Bergnatchorchis	*	Pijlscheefkalk	*		
Blaasvaren	*	Roggelelie	*		
Blauw guichelheil	*	Rood peperboompje	*		
Bokkenorchis	*	Rozenkransje	*		
Bosboterbloem	*	Ruw pazelzaad	*		
Bosdravik	*	Scherpkruid	*		
Brave hendrik	*	Schubvaren	*		
Brede wolfsmelk	*	Schubzegge	*		
Breed wollegras	*	Smalle raai	*		
Bruinrode wespenorchis	*	Spits havikskruid	*		
Dennenorchis	*	Steenbraam	*		
Dreps	*	Stijve wolfsmelk	*		
Drijvende waterweegbree	*	Stofzaad	*		
Echte gamander	*	Tengere distel	*		
Franjgentiaan	*	Tengere veldmuur	*		
Geelgroene wespenorchis	*	Trosgamander	*		